

gjøres, inden Forhandlingen af Sagens Realitet foretages.

Moltke: I Anledning af det Spørgsmaal, om der skal nedfattes et Udvalg i denne Sag, eller ikke, skal jeg tillade mig at gjøre Forsamlingen opmærksom paa, at, da Sagen var for i det opløste Landssting, blev der nedsat et Udvalg, hvoraf jeg og min ærede Sidemand (Unsgaard) havde den Ære at være Medlemmer, at Forhandlingerne i dette Udvalg bleve næsten bragte til Ende, at der blev confereret med den ærede Finanzminister, og at Sagen var saavidt fremmet, at Betænkningen var under Arbejde, da Opøsningen af Thingene skete. Jeg troer altsaa, at det nu vil være muligt uden Udvalgs Nedfattelse at skaffe det fornødne Materiale tilveie, især i Forening med den ærede Finanzminister, som ganske deler de Anskuelser, som da gjorde sig gjældende, og, at det vil være Tidspilide nu at nedfatte et Udvalg i denne Sag.

Drejer: Jeg skal tillade mig at understøtte det Forslag, som er gjort af den ærede Landssthingsmand for Bornholm (Arabbe). Jeg tillod mig ved Sagens indledende Behandling at fremkomme med et lignende Forslag, som der blev forkastet. Der er til dette Dieblik ikke fremkommet Noget, der kunde have forandret min Mening om, at det er i høieste Grad ønskeligt, at Sagen bliver prøvet af et Udvalg.

Bergsøe: Thingets ærede Medlemmer have paa en Maade allerede een Gang udtalt sig om denne Sag ved den indledende Behandling, idet der blev bestemt, at der ikke skulde nedfattes noget Udvalg, og jeg troer, at man har al Grund til at holde fast ved denne Beslutning. Det foreliggende Lovudkast bestaaer, som allerede tidligere i det andet Thing oftere er blevet omtalt, af en Række Paragrapher, der kunne deles i 2 Hovedretninger, saa at Lovudkastet deels har en almindelig Side og deels en speciel. Hvad den almindelige Side angaaer, da karakteriseres den derved, at Lovudkastet gaaer ud paa at fjerne de Baand, som hvile paa Samfærslen mellem Monarchiets forskjellige Bestanddele, og den Reform, som herved vil opnaaes, kan man vist ikke andet end ansee for at være i

høieste Grad ønskelig. Det er altid efter Erfaringens Udvisende en af de første Reformer, som en Nation foretager sig, naar den begynder paa at underkaste sine indre Forholds Organisation en Forandring, at den bortfjerner de Baand, som hvile paa Samfærslen mellem de forskjellige Bestanddele af samme Monarchie. Dette er ogsaa let forklarligt, thi der er Intet, som mere lammer de forskjellige Erhvervsøgrene, end flige Baand. Den Tingenes Tilstand, som vi i dette Dieblik have i saa Henseende, er ingenlunde ønskelig, thi vel er der allerede i de sidste Decennier gjort forskjellige Forsøg paa at lette Samfærslen mellem Rigets Grændser, men Hertugdømmet Holsteen er dog indtil den Dag idag vedblevet at blive betragtet, som fremmed . . .

Formanden: Jeg maatte maafee gjøre den ærede Landssthingsmand opmærksom paa, at der ikke her er Spørgsmaal om Sagens Realitet, uden forsaavidt den kan komme i Betragtning ved Afgjørelsen af det Spørgsmaal, om der skal nedfattes et Udvalg i Sagen eller ikke.

Bergsøe: Ja, jeg vilde netop ogsaa udvikle, hvor ønskeligt det er med Hensyn til Afgjørelsen af dette Spørgsmaal, at Sagens generelle Side bliver fremhævet; thi, som jeg sagde, den nuværende Tingenes Tilstand er ingenlunde ønskelig. Jeg skal tillade mig at ophvise dette ved et Exempel. Der er nylig reist en formuende Mand herfra til Nordtyskland, som førte Equipage med sig. Ved Afreisen fra Kjøbenhavn maatte han af denne betale Udsørselstold; da han kom til Holsteen, maatte han betale Indsørselstold; da han forlod Holsteen, maatte han betale Udsørselstold; ved Ankomsten til Nordtyskland maatte han betale Indsørselstold; ved Tilbagereisen til Holsteen maatte han betale Udsørselstold; ved Ankomsten til Holsteen Indsørselstold; ved Afreisen fra Holsteen Udsørselstold og endelig ved Tilbagekomsten til Kjøbenhavn maatte han betale Indsørselstold. En saadan Tingenes Tilstand kan man vistnok ingenlunde kalde ønskelig, men man maa ønske og glæde sig ved, at den snarest muligt bliver fjernet. Jeg troer heller ikke, at der blandt sagkyndige Folk findes nogen forskjellig Mening om, hvad jeg kal-